

MAARTEN VROLIJK

maar nu bleek dat overmoed zelfs in blindheid het hart en den dag verruimen kon, mocht die keuze niet definitief zijn. Er was thans strijd te voorzien, die hem wel bij voorbaat tegenstond, maar die niet te ontloopen zou zijn en aan vluchten daarvoor was geen denken meer. Als uit een nacht vaagde de schemering, vergeleek hij; die kon zelf geheimzinnig zijn en mooi en zacht en goed, maar een blauwe hemel met zon en ergens een witte wolk, ver en hoog boven eindeloos water, drong onweerstaanbaar in hem door, om door bezeten te worden! Dus zou hij naar dit licht moeten streven; schoon dat laatste een stadhuiswoord was en het licht cliché, want zij waren in hun relatie tot hem het symbool dat hij bijvoorbeeld uit kon tellen op de knopen van zijn hemd, tweemaal twee, om van tijd tot tijd zelf niet in zijn eigen vergetelheid te worden geduwd.

Toen eindigde de middagrust, het werk begon opnieuw.

*

Met luchtig gemoed stond Jos voor op het schip, dat opstoomde naar de haven. Een beetje show-achtig al; de wind bolde speels, om zijn ruime kiel en broek, zijn haar wapperde vrij, met het hoofd achterover keek hij den hemel door en zag niets, maar lachte. De dag was wel zijn ideaal; blauw, hel, oneindig; de stad in dat licht een droom. Witte huizen, hoog op tegen groen van beboschte heuvels; verder langs de kust bergland, weelderig en geheimzinnig. Alleen het benedendeel, de haven met de pakhuizen daarbij, scheen grauwig en goor, maar het water in de kleine baai zelf was bijzonder helder. Met de handen in de zakken stond Jos daar; er was voor hem niets beters te doen, een gemeenschappelijke opvatting van werkgever en -nemer.

Er moest iets zijn met die stad, in het bijzonder dan voor hem. Wat wist hij werkelijk niet, de vraag alleen zou storen. Het zou wel blijken en komen, verandering bleef op til, spande zelfs in de atmosfeer van het vooronder. Misschien had hij den laatsten nacht daar doorgebracht? Drossen hoefde niet, het bood ook weinig kans. Maar de spanning trilde.

In die verwachting keerde Jos zich om en zocht bezigheid. Al joliger was hij die laatste dagen geworden; het scheepsvolk vond hem plots fideel, de jongeren wilden per se niet dat hij ontbreken zou, nu er een kroegavond in het verschiet kwam. Naar verandering werd niet gevraagd: Hollanders, ging het praatje, hadden gauw heimwee. Jos bokste in het voorbijgaan vriendschappelijk met een stoker, haalde zelfs een dweil langs het gezicht van den blaag, den stuurmansleerling, die beteuterd bleef staan en toen een puts water over de voeten kreeg gespoeld. Vloeken mocht niet baten. Hier en daar, zei Jos — u komt op het terrein van mijn werkzaamheden, dat geeft storing. De u-knaap bedacht zich en ging kankerend heen; al wat volksch was in de buurt lag krom. Jos, die haat had weten te zaaien, genoot een triomf op het schoonste oogenblik dat hij zich denken kon. — Die knaap houdt zeker niet van een lolletje, zei hij terloops; toen stortten vijf putsen hun inhoud uit over zijn hoofd, hij viel en lag te spartelen in het water, maar lachte luid en nam een blinkende wraak.

Het was een groot vredesfeest.